

pret biznesa šarlatāniem

DIENAS
TĒMA

<< "Taču, redzot, ka tajā procesā gan gaisā, gan apkārtējā vidē ir izmeši, jautājums būs par filtru sistēmu, par tehnoloģisko procesu, cik tam jābūt perfektam, lai nebūtu pat minimālākās iespējas kaut kam noplūst. Mums tādas pārlicības nav. Vēl jo vairāk – liepājnieki ir izteikuši savu kategorisku iebildumu, ka viņi neredz šādu biznesu pilsētā. Manuprāt, tas mums jārespektē," viņš atzīst. Šādām darbībām deputāts drīzāk saskata vietu tuvāk atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem, nevis pilsētā blakus citiem ražošanas uzņēmumiem.

"Novirzīsim investīcijas uz citiem reģioniem, un šis nebūs pirmais projekts, kad tā izvēlamies," J. Millers atbild, vaicāts, ko darīs, ja pašvaldība pateiks "nē". Viņaprāt, Latvijā kopumā ir ļoti liela birokrātiska slodze, procedūras rit gadiem, taču tādiem uzņēmumiem kā "DG Termināls" tirgus mainās dienu un nedēļu laikā. Viņš min piemēru – kāds uzņēmums vēlēties uzglabāt un pārkraut ūdens bāzes minerālmēslojumu. Tāda produkta atļauja nebija, bet grozījumi aizņēma vairāk par pusgadu. "Šis uzņēmums jau pēc divām nedēļām strādāja Klaipeņas ostā, kur desmit dienu laikā saskaņoja

nepieciešamās izmaiņas," saka valdes loceklis.

Mūsšpusē pašvaldības nav vienīgās, kas nostājušās iedzīvotāju pusē. Pērn maijā Ropažu novada dome, pārtraucot lokālplānojuma izstrādi, apturēja atkritumu dedzināšanas ieceres īstenošanu Dreiliņos. SIA "Vides resursu centrs" no atkritumu reģenerācijas rūpnīcas projekta nav atteicies, rīko tikšanās ar iedzīvotājiem, lai pārliecinātu par projekta drošumu.

Lokālplānojuma izstrāde varēja mainīt rūpnieciskās apbūves teritorijas apbūves parametrus, stāsta Ropažu novada domes priekšsēdētāja Vita Paulāne. Pašreiz tie nepieļauj 60 metru augstas ēkas būvniecību, kādu iecerējis "Vides resursu centrs". "Ņemot vērā lielo skaitu saņemto iedzīvotāju iebildumu, Ropažu novada pašvaldība noraidīja izstrādāto lokālplānojuma redakciju, jo kopumā netiek atbalstīta iecerētā darbība – koģenerācijas iekārtas būvniecība," viņa norāda. Ja šī iekārta sāktu darbu Ropažu novadā, ieguvumi būtu nekustamā īpašuma nodoklis, sakārtota infrastruktūra un vide lokālajā teritorijā un jaunas darba vietas, pauž domes priekšsēdētāja.

Deputātu atbildība gaisā

Pašreiz pašvaldību ziņā ir galavārds – politiskais lēmums plānotās uzņēmēja darbības akceptam vai noraidīšanai. Taču Ekonomikas ministrijas (EM) sagatavotais un Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) atbalstītais Rīcības plāns birokrātijas mazināšanai nekustamā īpašuma attīstīšanas procesos paredz jaunu kārtību, kurai būtu jālikvidē birokrātiskie šķēršļi būvniecībā.

Rīcības plānā piedāvāts, ka pašvaldības politiskais lēmums būs vispirms, jau apstiprinot teritorijas attīstības plānojumu. Līdz ar to IVN varēs veikt tikai tām darbībām, kas atbilst teritorijas attīstības plānā noteiktajam. Tas atvieglos lēmumu pieņemšanu investoriem, jo būs skaidri zināms, ka pēc ilgā un dārgā IVN procesa netiks pieņemts domes lēmums neatbalstīt konkrēto rīcību.

Pēc J. Vilniša domām, domei jābūt tiesībām pateikt "jā" vai "nē". "Jo uzņēmējdarbība ir ļoti dažāda. Piemēram, ja pirms dažiem gadiem pateicām, ka vairs neredzam nākotni smagajai metalurģijai Liepājā, tad pašvaldība ir izvērtējusi riskus un sapratusi, ka Liepājai svarīgas ir zaļās tehnoloģijas, digitalizācija, produkti ar augstu pievienoto vērtību, jo tā ir drošāka uzņēmējdarbība un mazāka skāde apkārtējai videi, iedzīvotājiem. Tāpat tie, kas strādās šajos uzņēmumos, varēs lielāku algu nopelnīt. Ja uzņēmēji nepārliecina un liekas, ka ir liels apdraudējums, tad mēs drīkstam pateikt "nē", saka deputāts.

Būtiski, ka pasākumi neietekmēs sabiedrības līdzdalības iespējas, uzskata LPS. Arī Liepājas domes priekšsēdētājs Gunārs Anšīns uzsver, ka iedzīvotāju līdzdalības un publiskās apspriešanas iespējas par savai dzīves videi aktuāliem jautājumiem tiks saglabātas, tikai diskusijas vairs nenotiktu ar politiķiem, bet gan nepastarpināti ar vides ekspertiem. "Proti, lēmums par potenciālajām investoru darbībām, kas saistītas ar ietekmi uz vidi, būs pilnā mērā Valsts vides dienesta, ne vairs deputātu atbildība. Savukārt deputātiem ir politiskas tiesības konkrētajās pašvaldības teritorijās noteikt mazākas vides piesārņojuma robežvērtības," viņš norāda.

"Tas nozīmē, ka mēs uzreiz varēsim iet uz tiesu apstrīdēt VPVB vai VVD atzinumu," ieceri komentē K. Dzelme. "Mūsu tiesības, kas tagad pavērtas ar kolektīvajiem iesniegumiem pašvaldībai, tiks aizvērtas ciet." Vienīgi paliekot iespēja aktīvi iesaistīties lokālplānojumu izstrādē. ▀

EKSPERTE

Vairāk uzticēties uzņēmējiem prasību izpildē

Ilze Indriksone, bijusī ekonomikas ministre

Birokrātijas slogs uzņēmējiem jaunu iniciatīvu un investīciju veidošanā Latvijā ir liels. Tas ļoti ietekmē, īpaši īpašumu attīstīšanu, saistībā ne tikai ar būvniecību, bet arī saskaņojumu saņemšanu, dažādiem aprites procesiem. Ne tik daudz prasības ir nepamatotas, cik mūsu institūciju darbības veids un neuzticēšanās, pirmreizēju pārbaužu un sākumu saskaņošana aizņem ļoti daudz laika. Būtu jāvirzās uz to, ka vairāk uzticamies uzņēmējam prasību izpildē. Un otrā reakcija – ja neesi izpildījis vai atrodi nepilnības, tad tās izlabo. Nevis piecas reizes saskaņo, gaidi rindā uz dokumentiem, un katru reizi tas aizņem nesamērīgi daudz

laika un patērē cilvēku resursus.

Esmu par to, ka politiskie balsojumi par konkrētu objektu vai investīciju ienākšanu pēc iespējas ir jānoņem no pašvaldību pleciem. Tam visam būtu jābūt izvērtētam jau teritorijas plānojuma un apbūves noteikumu izstrādes gaitā. Ja teritorijas plānojums ir leģitīmi izstrādāts un apstiprināts, atļauj kādas darbības un ir respektēti un izpildīti visi vides regulējumi, tad otrreizēja caurlūkošana un vēl politisks balsojums domē nekādā gadījumā nebūtu nepieciešams un atbalstāms. Jau daudzkārt par to diskutēts, ka balsojums IVN procedūrās ir simbolisks, to var apstrīdēt, ja uzņēmējs visus nosacījumus ir izpildījis.

Sabiedrības līdzdalība gan ir ļoti būtiska. Klupšanas akmens – iedzīvotāji varbūt tiek informēti par vēlu vai steidzīgi. Galvenajai informēšanai jābūt tajā brīdī, kad tiek izstrādāts teritorijas attīstības plāns. Iedzīvotāji reizēm neapzinās, cik tas ir nozīmīgi, ka tas saistošs dokuments, kas nosaka, ko kurā vietā varēs būvēt un attīstīt. Publiskās apspriešanas par sabiedrībai nozīmīgu objektu izvietojumu pašvaldībā noteikti jāsaņem, jābūt iespējai diskutēt un saņemt pilnvērtīgu informāciju, lai iedzīvotāju bažas novērstu. ▀

UZZIŅAI

PAŠVALDĪBU NORAIĪTĀS UZŅĒMĒJDARBĪBAS IECERES

- 2019. gadā Liepājas pašvaldība vēl pirms uzņēmēja iesnieguma domei puda deputātu vairākuma viedokli pret SIA "eVAN Group" plāniem Kapsēdes ielā uzsākt bīstamo atkritumu – izlietotu naftas pārstrādes katalizatoru – apstrādi. Tagad šo ieceri SIA "VNiMo Services" vēlas attīstīt Grobiņas pagastā.
- 2016. gadā Nīcas novada būvvalde neizsniedza atļauju SIA "Minkland" ūdeņu fermas būvniecībai Kalnišķos.
- 2015. gadā Liepājas dome nolēma neatļaut SIA "Olympic Casino Latvia" atvērt totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietu Zivju ielā 10/12, kur jau atradās spēļu zāle, un pieņēma lēmumu atteikties SIA "Joker LTD" izsniegt atļauju totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietas atvēršanai piecās vietās pilsētā. Tomēr pašvaldība tiesvedībā zaudēja azartspēļu biznesam.
- 2009. gadā SIA "Nygaard International" ieceri paplašināt cūku audzēšanas kompleksu Lažas pagastā noraidīja Aizputes novada dome.
- 2008. gadā Grobiņas novada dome noraidīja veikala "Maxima" būvniecību Grobiņas pilsētas vēsturiskajā centrā, Dzērves laukumā.

AVOTI: LIEPĀJAS UN DIENVIDKURZEMES NOVADA PAŠVALDĪBAS, "KURZEMES VĀRDA" UN LIEPĀJNIEKIEM.LV ARHĪVS